

Guide & Concordance

to

**ARCHIVE OF THE STATE COMMISSION
FOR SLAVE EMANCIPATION
IN THE NETHERLANDS COLONIES, 1853-1856**

on microfiche

Nationaal Archief, The Hague

&

Moran Micropublications, Amsterdam, The Netherlands

Specifications

Dutch title: "Archief van de Staatscommissie voor Slavenemancipatie, 1853-1856"

Location: Nationaal Archief, The Hague

National Archives' access number (*toegang*): 2.10.32

Size: 97 positive silver microfiches

Order no.: MMP141

Price: please inquire

Languages: Dutch

Finding aids: Printed publisher's guide and concordance based on *Inventaris van het archief van de Staatscommissie voor Slavenemancipatie, 1853-1856*, by P.J. Horsman (Nationaal Archief, Den Haag, 1983).

Availability: available

Orders & inquiries

Moran Micropublications
Singel 357
1012 WK Amsterdam
The Netherlands

Tel + 31 20 528 6139

Fax + 31 20 623 9358

E-mail: info@moranmicropublications.nl

Website: www.moranmicropublications.nl

Guide & Concordance

to

**ARCHIVE OF THE STATE COMMISSION
FOR SLAVE EMANCIPATION
IN THE NETHERLANDS COLONIES, 1853-1856**

on microfiche

Nationaal Archief, The Hague

&

Moran Micropublications, Amsterdam, The Netherlands

CONTENTS/INHOUD

Publisher's Preface	5
Note on the microfiches	6
Copyright and citation/citeerinformatie	6
Inventory/Inventaris, by/door P.J. Horsman.....	7

PUBLISHER'S PREFACE

Background

Although slavery had been abolished in the British colonies as early as 1833, it persisted in the Dutch possessions in the East Indies and particularly their West Indies colonies of Surinam and the Antilles, which were plantation economies. No serious voices were raised for emancipation in either government circles or public opinion until the publication of Harriet Beecher Stowe's classic *Uncle Tom's Cabin* in the United States in 1852. Questions in the Dutch Parliament concerning the colonial budget for 1854 led the government to appoint a State Commission in November 1853 to investigate the situation of the slave population in the colonies and propose appropriate measures. Former minister of the Colonies and governor-general of the Netherlands East Indies, J.C. Baud, was named chairman and the members were drawn from the colonial civil service, parliament itself and representatives of commercial interests involved in slavery, including plantation owners. The commission gathered material, heard witnesses and eventually produced two reports in September 1855 (on Surinam) and July 1856 (on the West Indies islands and West Africa, the Gold Coast, then still a Dutch colony) after which it was disbanded. The legislation the commission proposed remained, however, without immediate effect and the government and parliament would continue to wrestle with the question of slave emancipation until slavery was finally abolished on 1 July 1863.

The archive

The commission's archive contains minutes of its meetings, correspondence, documentation assembled on the condition of the slaves in the various colonies, memoranda and interim reports by members and non-members. It has now been microfilmed by Moran Micropublications in cooperation with the National Archives of the Netherlands. The micropublication includes the two reports and their appendices, which were printed for parliament but never published, as well as a memorandum against the reports written on behalf of the slave owners of St. Martin in the West Indies.

A more extensive history of the commission and its work in Dutch by P.J. Horsman can be read below on pages 11 ff. His inventory of the archive has been adapted for the present guide and concordance.

Note on the microfiches

The microfiches were made for Moran Micropublications by filming the original documents on 35 mm microfilm and then converting these to microfiche format (105 mm). The microfiches are numbered consecutively from 1 to 97. The headers are in Dutch and give the inventory numbers found on the fiche, among other information.

Copyright

The copyright of this microfiche edition is reserved to the National Archives of the Netherlands. Inquiries concerning permission to reproduce any part of this present publication in any form should be addressed to:

**Nationaal Archief
PO Box 90520
2509 LM Den Haag
The Netherlands**

**Tel + 31 70 331 5400
Fax + 31 70 331 5540
E-mail: info@nationaalarchief.nl**

Citeer- en aanvraaginstructie (how to cite this collection in publications)

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld als volgt:

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Staatscommissie voor Slavenemancipatie, 1853-1856, nummer toegang 2.10.32, inventarisnummer ...

Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling:

VERKORT:

NL-HaNA, Staatscie. Slavenemancipatie, 2.10.32, inv.nr. ...

Dit archief is openbaar.

Nummer Toegang: 2.10.32

**Inventaris van het archief
van de
Staatscommissie voor Slavenemancipatie,
1853-1856**

door

P.J. Horsman

Nationaal Archief, Den Haag ©1983

This finding aid is written in Dutch.

INHOUDSOPGAVE

ARCHIEFVORMING: GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Geschiedenis van de Staatscommissie	11
Werkwijze van de Staatscommissie	12
Geschiedenis van het archiefbeheer	12
Inhoud en structuur van het archief	12
Verantwoording van de bewerking	13
Noten	13

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN ..

I. STUKKEN VAN ALGEMENE AARD	15
II STUKKEN BETREFFENDE BIJZONDERE ONDERWERPEN	15
A. Instelling en samenstelling	15
B. Onderzoek en rapportage	15
1. Algemeen	15
2. Nederlands Oost-Indië	16
3. Suriname	16
4. West-Indische eilanden en de Kust van Guinea	17
Eerste rapport... Suriname	18
Tweede rapport... West-Indische Eilanden	19
Memorie tegen	19

ARCHIEFVORMING: GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Geschiedenis van de Staatscommissie

Ook na de vrijverklaring van de slaven in de Engelse koloniën in 1833 kwam in Nederland de emancipatiebeweging nauwelijks serieus op gang. Pas tijdens het ministerschap van J.C. Baud op Koloniën (1840-1848) werd het emancipatiebeginsel aanvaard, zonder directe gevolgen voor de slaven overigens. De publieke opinie zorgde evenmin voor een aanhoudende pressie op de regering. In feite kwam deze eerst goed in beweging na het verschijnen van *Uncle Tom's cabin* (1852) van Harriet Beecher Stowe, gevolgd in 1854 door W.R. van Höevell's *Slaven en Vrijen onder de Nederlandsche wet*.

Op vragen in het parlement tijdens de behandeling van de koloniale begroting voor 1854 antwoordde minister Pahud met de instelling van een staatscommissie, die als taak kreeg “... te onderzoeken welke maatregelen, met het oog op den tegenwoordigen toestand der slavenbevolking in de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddelen, door de Regeering kunnen en behooren te worden genomen, en vervolgens van hare bevindingen verslag te doen, onder bijvoeging van de voorstellen, waartoe dat onderzoek mogt aanleiding geven”.¹

Voorzitter werd J.C. Baud, voormalig minister van Koloniën en lid van de Tweede Kamer. De overige leden waren ex-bestuursambtenaren in West-Indië, kamerleden of commercieel bij de problematiek betrokkenen: G.C. Bosch Reitz, koopman te Amsterdam; mr. A. Brugmans, advocaat te Amsterdam, juridisch adviseur van de Amsterdamse plantage-eigenaars; R.H. Esser, oud-gouverneur van Curaçao en onderhorigheden; R.F. van Raders, oud-gouverneur van Suriname; J. Heemskerk Bzn, lid der Tweede Kamer; J.C. Rijk, oud-minister van Marine, oud-gouverneur-generaal der West-Indische bezittingen, lid der Tweede Kamer; mr. G. Groen van Prinsterer, staatsraad in buitengewone dienst, lid der Tweede Kamer; mr. P. Fiers Smeding, oud-president van het gerechtshof van Suriname.²

Kenmerkend voor de voorzichtige benadering van de vraagstelling was de grondige wijze waarop de commissie met de verzameling van het materiaal begon; een fase die zoveel tijd vergde, dat de gedreven Groen van Prinsterer zijn ontslag als lid aanbood.³ Rijk was ondertussen overleden (2 mei 1854). Vanwege de beperking in de taakstelling na het aanvaarden door het parlement in 1854 van een nieuw regeringsreglement voor Oost-Indië, waarin ondermeer bepaald werd dat de slavernij daar afgeschaft zou worden, werd besloten beide leden niet te vervangen. Toen in september 1854 voldoende werkmateriaal verzameld was, toog de commissie voortvarend te werk: reeds op 5 september 1855 kon een lijvig rapport over Suriname via de directeur van het kabinet aan de koning aangeboden worden, in juni 1856 een tweede, over de Antillen.

Gevolgen hebben beide rapporten niet direct gehad; hun waarde moet vooral gezien worden als katalysator in het emancipatieproces en als bron van informatie voor de opeenvolgende ministers van Koloniën, die steeds afkomstig uit de Oost, niet gehinderd werden door een overdosis aan kennis ten aanzien van de West. “Vlijtig en naarstig heb ik dien bestudeerd en er veel uit overgenomen”, verklaarde in december 1858 Rochussen aan de Eerste Kamer.⁴

De Amsterdamse belanghebbenden, nadrukkelijk in de commissie vertegenwoordigd, waren met de voorstellen wel tevreden; begrijpelijk: in beide door de commissie aanbevolen wetsontwerpen hadden Bosch Reitz en Brugmans een zeer groot aandeel gehad! De Surinaamse planters noemden het Surinaamse plan “dolzinnig en krankzinnig”.⁵ Vier ministeriële wetsvoorstellen werden in de jaren 1857-1860 door het parlement afgewezen. Eerst het vijfde ontwerp, van Loudon, werd in 1862 aanvaard, zij het na ingrijpende amendementen, vooral ten aanzien van de immigratie van werkkrachten. Het wetsontwerp week inmiddels al zeer ver af van de voorstellen van de commissie.

Met ingang van 1 juli 1863 werden in de Nederlandse koloniën en bezittingen alle slaven vrij verklaard.

Werkwijze van de Staatscommissie

Tot secretaris van de commissie werd benoemd jhr. mr. H.G.C.L. Janssens en als vergaderruimte werd het voormalig lokaal van de Hoge Raad van Adel aan het Binnenhof toegewezen. Als eerste opdracht zag de commissie de “tegenwoordige toestand van de slaven” te onderzoeken en te beschrijven; daartoe verdeelde zij zich in enkele subcommissies die van hun bevindingen verslag uitbrachten. Ter kennismaking beschikbare stukken werden in rondzending door de secretaris aan de leden ter bestudering aangeboden.

Gezien de verschillende omstandigheden in Suriname aan de ene kant, en die op de Antillen en aan de kust van Guinea aan de andere, besloot de commissie beide gebieden afzonderlijk te beschouwen; eerst Suriname.⁶ Een drietal verschillende emancipatie-voorstellen door subcommissies ingebracht werden uitvoerig besproken (inv.nrs. 18, 27 en 28). Uiteindelijk werd dat van Bosch Reitz c.s. aanvaard en nader uitgewerkt. Behalve van schriftelijk materiaal maakte de commissie enkele malen gebruik van verhoren van deskundigen, waarvan enkele in het tweede rapport in extenso zijn afgedrukt.

Na Suriname kwam het tweede gebied aan de orde. Weer werden drie plannen ingebracht, waarbij het plan van Van Raders, dat ook al ten aanzien van Suriname aan de orde was geweest, niet opnieuw in behandeling werd genomen onder nadrukkelijk protest van de opsteller. Weer was het een wetsontwerp waarin Bosch Reitz de hand had gehad, dat door de commissie werd overgenomen (inv. nr. 42). De rapporten werden door Janssens samengesteld en uitgeschreven, en na ondertekening door de leden, respectievelijk in september 1855 en juli 1856 aan de koning aangeboden en vervolgens gedrukt.

Geschiedenis van het archiefbeheer

De schriftelijke neerslag van het handelen van de commissie bestaat uit de notulen van de vergaderingen, 542 foliobladzijden minutieus door Janssens opgetekend; correspondentie; verzamelde informatie; door leden en niet-leden opgestelde nota's; wetsontwerpen, memories van toelichting, reglementen; en verslagen. De door het ministerie ter beschikking gestelde stukken en boeken werden na rondzending aan het ministerie geretourneerd. Een aantal stukken zijn als bijlage bij de twee rapporten gepubliceerd; deze zijn door Janssens en Baud voor de druk gereed gemaakt.

Na de decharge van de commissie heeft Janssens het archief thuis gehouden. In de zomer van 1894 bood hij het de algemene rijksarchivaris aan. Van Riemsdijk achtte het archief evenwel beter op zijn plaats in het archief van Koloniën en zond het de minister toe.⁷ De plaatsing in dit archief, als bijlage bij het verbaal, bijna veertig jaar na het gereedkomen van de rapporten, maakte het commissie-archieffje vrijwel onvindbaar voor latere onderzoekers.

Inhoud en structuur van het archief

Van de beide gedrukte rapporten die door de commissie zijn uitgebracht bevindt zich een exemplaar in de bibliotheek van het Algemeen Rijksarchief (signatuur 60H21 I en II). De notulen van de commissie bevatten een uitvoerig verslag van het verhandelde, onder verwijzing naar de betreffende stukken. De stukken betreffende een bepaald wetsontwerp of emancipatieplan zijn in een omslag

bijeen gevoegd, zowel de wetsontwerpen zelf (soms in verschillende stadia), als de memories van toelichting en nadere reglementen.

Voor relevante literatuur en archivalia zie men de dissertatie van J.P.S. Siwipersad, blz. 277-285. (zie noot 1).

Verantwoording van de bewerking

Janssens moge zich nauwgezet van zijn taak als secretaris hebben gekweten, aan het archief heeft hij weinig aandacht geschonken. Ingekomen brieven, nota's e.d. schreef hij dikwijls volledig in de notulen af; de ordening van de originelen baarde hem minder zorg. De stukken bevonden zich in een chaos, verpakt in twee lijvige portefeuilles. Op de stukken waren met potlood nummers aangebracht, die geen enkele onderlinge band bleken aan te duiden; stukken die bijeengevoegd in omslagen zaten, behoorden te dikwijls niet bij elkaar; andere, verspreidde, juist weer wel. Er zat bij de beschrijving niets anders op dan alle één voor één te beschrijven en daarna de onderlinge samenhang vast te stellen.

Behalve de series van algemene aard (I), vielen twee groepen te onderscheiden: stukken betreffende de instelling en samenstelling van de commissie (IIA) en stukken betreffende het verzamelen en verwerken van het materiaal (IIB). Deze laatste groep was, zoals te verwachten, de grootste.

Stukken die uitsluitend betrekking hadden op Suriname (Eerste Rapport), of op de West-Indische eilanden en West-Afrika (Tweede Rapport), zijn in afzonderlijke rubrieken geplaatst; evenals de stukken met betrekking tot Oost-Indië (IIB 2, 3 en 4). Stukken die op beide terreinen betrekking hadden zijn in een daaraan voorafgaande rubriek opgenomen (IIB 1).

Binnen de rubrieken zijn de stukken zoveel mogelijk naar onderwerpen in omslagen samengevoegd, en conform de werkwijze van de commissie chronologisch geordend.

Noten

1. J.P. Siwipersad, *De Nederlandse regering en de afschaffing van de Surinaamse slavernij (1833-1863)*. Groningen/Castricum, 1979, blz. 223. Ministerie van Koloniën Verbaal 13-1-1854, no. 8.
2. Inv.nr. 5. Siwipersad vermeldt niet de namen van Rijk en Fiers Smeding. (a.w., blz. 225.)
3. K.B. 12-10-1854, nr. 54.
4. Siwipersad, blz. 227.
5. Siwipersad, blz. 230.
6. Inv.nr. 1, d.d. 11-2-1854.
7. Archief Koloniën; Verbaal 21-8-1894, nr. 15.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

I. STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

1. Notulen naar de vergaderingen van de commissie, 1854 feb. 11 - 1856 juli 12   Fiche 1-10
2. Ingekomen en afschriften van uitgaande brieven, 1854-1856   Fiche 10-12
3. Ingekomen en afschriften van uitgaande brieven van en aan het ministerie van Koloniën, 1854-1856   Fiche 12-15
4. Lijst van ingekomen en uitgaande stukken, t/m 28 juni 1854   Fiche 15
De nummers corresponderen niet met de nummers op de stukken; de lijst is evenmin volledig.

II. STUKKEN BETREFFENDE BIJZONDERE ONDERWERPEN

A. Instelling en samenstelling

5. Koninklijk Besluit van 29 november 1853 nr. 66 tot instelling van de staatscommissie. Authentiek en simpel afschrift, 1853   Fiche 15
6. Koninklijk Besluit van 2 januari 1854 nr. 61 tot benoeming van jhr. mr. H.G.C.L. Janssens als secretaris van de staatscommissie. Authentiek afschrift. Met geleidebrief van de minister van Koloniën, 1854   Fiche 15
7. Stukken betreffende de eventuele benoeming van A.D. van der Gon Netscher als lid of corresponderend lid van de commissie, 1854   Fiche 15-16
8. Stukken betreffende het voorgenomen ontslag van G.C. Bosch Reitz als lid van de commissie, 1855   Fiche 16

B. Onderzoek en rapportage

1. *Algemeen*
9. Nota van Baud inzake de wijze van beraadslagen en de volgorde van de te behandelen onderwerpen, 1853   Fiche 16
10. Lijsten van stukken in het archief van het ministerie van Koloniën betreffende emancipatie van slaven in West-Indië, 1853   Fiche 16-17
In tweevoud.
11. Lijsten van boeken betreffende de slavenhandel en emancipatie in de bibliotheek van het ministerie van Koloniën, 1854 en 1856   Fiche 18-19
12. Stukken betreffende door het ministerie verstrekte algemene informatie over emancipatie, 1854   Fiche 19-20
13. Stukken betreffende de emancipatie in de Franse West-Indische bezittingen, 1854   Fiche 21

14. Nota van A.C. van Bochove, toegezonden aan de commissie, betreffende emancipatie van slaven in de Nederlandse West-Indische bezittingen. Met geleidebrief, 1854 Fiche 21
15. Nota van Baud betreffende de slavenemancipatie, 1854 Fiche 21
16. Nota van Fiers Smeding betreffende de slavenemancipatie, 1854 Fiche 22
17. Nota's van Van Raders betreffende slavenemancipatie, 1854-1856 Fiche 22-23
18. Stukken betreffende het concept wetsontwerp van Van Raders tot emancipatie van de slaven, 1854-1855 Fiche 23-25
Gedeeltelijk gepubliceerd in het Eerste Rapport, Bijlagen Q, R en S.
2. *Nederlands Oost-Indië*
19. Verslag van de subcommissie (Baud en Heemskerk) omtrent de toestand der slaven in Nederlands Oost-Indië, 1854 Fiche 25-26
20. Nota van Baud en Heemskerk betreffende de slaven in Nederlands Oost-Indië, 1854 Fiche 27
21. Brieven aan de koning en aan de minister van Koloniën waarin de staatscommissie meedeelt het onderzoek naar emancipatie in Nederlands Oost-Indië neer te leggen, afschriften 1854 Fiche 27
3. *Suriname*
22. Afschriften van stukken afkomstig van particulieren door de leden der commissie ontvangen, betreffende de emancipatie in Suriname, 1853-1854 Fiche 27-30
23. Brief van N.N. (te Kralingen?) aan Baud, waarin hij zijn mening ten aanzien van Suriname ontvouwt, 1854 Fiche 30
24. Nota van Brugmans betreffende emancipatie in Suriname, (1854) Fiche 30-31
25. Nota van Fiers Smeding betreffende emancipatie in Suriname, (1854) Fiche 31
26. Stukken betreffende het onderzoek door de subcommissie (Fiers Smeding, Brugmans, Bosch Reitz en Van Raders) omtrent de toestand der slaven in Suriname, 1855 Fiche 31-33
Gedeeltelijk gepubliceerd in het Eerste Rapport, Bijlage M.
27. Stukken betreffende het plan van Fiers Smeding en Essers tot “verhuring der onteigende negers door het gouvernement aan de grondeigenaars”, 1855 Fiche 33-37

28. Stukken betreffende het wetsontwerp van Brugmans, Bosch Reitz en Baud "tot opheffing en vernietiging van het meesterschap in Suriname", 1855   Fiche 37-44
De definitieve versie van het wetsontwerp, c.a. is gepubliceerd in het Eerste Rapport, Bijlagen B, C, D, E, F, G, H, J, K en L.
29. Stukken betreffende het onderzoek naar de financiering van de schadevergoeding aan de eigenaars van slaven, door middel van arbeid in de suikerproductie door voormalige slaven in de gemeenten, 1855   Fiche 45
30. Eerste Rapport der Staatscommissie, betreffende de emancipatie der slaven in Suriname, concept, 1855   Fiche 45-50
31. Nota van Van Raders houdende bezwaren tegen het Eerste Rapport, 1855   Fiche 50
4. *West-Indische eilanden en de Kust van Guinea*
32. Stukken betreffende de emancipatie op de Nederlandse West-Indische eilanden, door de leden der commissie in de vergaderingen ter tafel gebracht, met inhoudsopgave, 1854-1855   Fiche 51-56
De nummers 22 en 23 ontbreken.
33. Enquêtes door de staatscommissie naar de toestand der slaven op de West-Indische eilanden en aan de Kust van Guinea, 1854   Fiche 56-58
Gepubliceerd in het Tweede Rapport, Bijlagen E, F, G, H, I, Q, R en S.
34. Rapport met bijlagen van de subcommissie (Esser en Heemskerk) omtrent de toestand van de slaven op Curaçao, Bonaire en Aruba, 1854   Fiche 58-60
35. Rapport van de subcommissie (Van Raders en Esser) omtrent de toestand van de slaven op St. Eustatius, St. Maarten en Saba, 1854   Fiche 60-61
36. Stukken betreffende het onderzoek door de subcommissie (Rijk en Fiers Smeding) omtrent de toestand der slaven aan de West-Kust van Guinea, 1854   Fiche 61-62
37. Nota's van Esser betreffende emancipatie met betrekking tot nopalcultuur en cochenilleteelt op de West-Indische eilanden, 1854   Fiche 62-63
Gepubliceerd in het Tweede Rapport, Bijlagen K, L en M.
38. Brief van jhr. mr. J.J. Rammelman Elsevier aan Baud, bevattende een afschrift van zijn beschouwingen over emancipatie op Curaçao, 1848 en de destijds door Baud daarop geplaatste aantekeningen, 1855   Fiche 63
39. Processen-verbaal van de verhoren door de commissie van jhr. mr. J.J. Rammelman Elsevier, H. van der Meulen en pastoor J.J. Putman, 1855   Fiche 63-65
Gepubliceerd in het Tweede Rapport, Bijlagen N, O en P.
40. Stukken betreffende de ontginning van delfstoffen op Aruba, 1855   Fiche 65

Inventaris Archief Staatscommissie Slavenemancipatie, 1853-1856

41. Stukken betreffende het pandelingschap en de penningcontracten aan de Kust van Guinea, 1855-1856 Fiche 65-67
Gedeeltelijk gepubliceerd in het Tweede Rapport, Bijlagen T en U.
42. Stukken betreffende het wetsontwerp door Bosch Reitz tot opheffing van het meesterschap op Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Eustatius en Saba, 1855 Fiche 67-69
De definitieve versie van het wetsontwerp c.a. is gepubliceerd in het Tweede Rapport, Bijlagen A en B.
43. Rapport van de subcommissie (Esser en Fiers Smeding) tot vaststelling van de hoogte van het bedrag van de schadeloosstelling van de eigenaars van slaven op de West-Indische eilanden, 1856 Fiche 69
44. Stukken betreffende het wetsontwerp tot het verlenen van een tegemoetkoming aan gewezen eigenaars van geëmancipeerde slaven op St. Maarten, 1855-1856 Fiche 70-71
De definitieve versie van het wetsontwerp is gepubliceerd in het Tweede Rapport, Bijlage C.
45. Tweede Rapport van de staatscommissie, betreffende de emancipatie van slaven op de West-Indische eilanden en in de Nederlandse bezittingen aan de Kust van Guinea, concept, 1856 Fiche 71-75
46. Aantekeningen betreffende aan te brengen wijzigingen in het concept van het rapport, (1856) Fiche 75-76

Eerste Rapport der Staatscommissie benoemd bij Koninklijk besluit van 29 November 1853, n°. 66, Tot het voorstellen van maatregelen ten aanzien van de slaven in de Nederlandse Koloniën – Suriname, met achttien bijlagen.

Uitgegeven op last van den Minister van Koloniën. 's-Gravenhage, bij de gebroeders Van Cleef, 1855.

Signatuur Bibliotheek Nationaal Archief : 60 H 21 I

Blz. 1-23	Fiche 77
Blz. 24-53	Fiche 78
Blz. 54-83	Fiche 79
Blz. 84-113	Fiche 80
Blz. 114-142	Fiche 81
Blz. 143-172	Fiche 82
Blz. 173-202	Fiche 83
Blz. 203-232	Fiche 84
Blz. 233-262	Fiche 85
Blz. 263-292	Fiche 86
Blz. 293-322	Fiche 87
Blz. 323-352	Fiche 88
Blz. 353-379	Fiche 89

Tweede Rapport der Staatscommissie benoemd bij Koninklijk besluit van 29 November 1853, n°. 66, Tot het voorstellen van maatregelen ten aanzien van de slaven in de Nederlandse Koloniën – De Nederlandsche West-Indische Eilanden en Bezittingen ter Kuste van Guinea, met een-en-twintig bijlagen.

Uitgegeven op last van den Minister van Koloniën. 's-Gravenhage, bij de gebroeders Van Cleef, 1856.

Signatuur Bibliotheek Nationaal Archief: 60 H 21 II

Blz. 1-49	Fiche 90
Blz. 50-109	Fiche 91
Blz. 110-169	Fiche 92
Blz. 170-229	Fiche 93
Blz. 230-289	Fiche 94
Blz. 290-349	Fiche 95
Blz. 350-374	Fiche 96

Memorie tegen het Rapport der Staatscommissie benoemd bij Koninklijk besluit van 29 November 1853, n°. 66, Tot het voorstellen van maatregelen ten aanzien van de slaven in de Nederlandse Koloniën, namens de Eigenaren van Slaven op het Eiland St. Martin (Nederlandsche Gedeelte), door hunnen gematigde ten deze, Mr. S.J. Cohen, Advokaat te Amsterdam, 1857.

Signatuur Bibliotheek Nationaal Archief: 60 H 21 III

Blz. 1-24	Fiche 97
-----------	----------